

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen johdosta.

Ilmoituksen tekijä

MH-Kivi Oy
PL94, Ratatie 11, 01301 Vantaa
Yhteyshenkilö: Mikko Parviainen
Puh. 040 620 8535
Sähköposti: mikko.parviainen(at)metsa.fi

Kiinteistön sijainti ja käyttötarkoitus

Kunnostettava kohde, öljyvahinko maa-ainestenottoalueella, sijaitsee Kuhmossa ja kiinteistöllä 290-893-11-1. Alla olevassa Kuvassa 1 on esitetty kohteen sijainti ja pohjavesialueen rajaus.

Kuva 1. Kunnostettavan kohteen sijainti on merkitty kuvaan punaisella ympyrällä, kuvassa näkyy myös Huotarinvaaaran pohjavesialueen rajat. Lähde: Maanmittauslaitos.

Kiinteistön omistaja

Kohdekiinteistön omistaa Metsähallitus/Valtio.

Selvitys pilaantumista aiheuttaneista tapahtumista

Maa-ainestenottoalueella on havaittu syksyllä 2022 tehdyn katselmuksen yhteydessä maaperässä öljyvahingon jälkiä. Öljyvahinko on sattunut vuosien 2017–2022 välisenä aikana, eikä aiheuttajaa ole tiedossa. Tehdyn katselmuksen perusteella öljy on mahdollisesti valunut työkohteesta maaperään. Ilmoituksen mukaan kohteesta otettujen kuvien perusteella haitta-aineen arvioidaan olevan raskaita öljyhiilivetyjakeita.

Maaperän puhdistustavoite ja puhdistussuunnitelma

Pilaantuneen maaperän laajuus

Ilmoituksen mukaan maaperään päässeän haitta-aineen laatua ei ole tutkittu ennakoon, myöskään pilaantumisen laajuutta ei ole tutkittu. Kohteesta otettujen kuvien perusteella on arvioitu haitta-aineen olevan raskaita öljyhiilivetyjä.

Pilaantuneen alueen pinta-alaa ja laajuutta on arvioitu karttatarkastelun perusteella. Pilaantuneen alueen pinta-alan arvioidaan olevan noin 150 m² ja pilaantuneisuuden arvioidaan ulottuvan 1 metrin syvyyteen, jolloin pilaantuneen maan määrä olisi noin 150 tonnia. Lopullinen pilaantumisen laajuus ja määrä selviävät puhdistustyön yhteydessä.

Puhdistussuunnitelma

Kohteen maaperä esitetään puhdistettavaksi VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvon (300 mg/kg) alittavaan tasoon, koska kohde sijaitsee pohjavesialueella. Maaperän puhdistamisella pyritään poistamaan kaikki puhdistustavoitteen ylittävät maa-ainekset alueelta. Mikäli puhdistustavoitteeseen ei päästä valitulla puhdistusmenetelmällä, arvioidaan jatkotoimenpiteiden tarve erikseen laadittavan riskinarvioinnin perusteella.

Kohteen puhdistusmenetelmä on massanvaihto eli pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan hyväksyttyyn pilaantuneen maamassan vastaanottopaikkaan. Poistetut maa-ainekset korvataan muualta tuoduilla, pilaantumattomilla materiaaleilla.

Poiskaivetut pilaantuneet maa-ainekset välivarastoidaan pressun päälle kasaksi ja se peitetään. Välivarastoiduista pilaantuneista maa-aineksista tehdään vastaanottopaikkaa varten tarvittavat laboratorioanalyysit, jonka jälkeen maa-ainekset siirretään välivarastointipaikasta suoraan kuorma-autoihin ja kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Kunnostustyön aikana alueelle asennetaan kaksi pohjavesiputkea, joiden avulla tutkitaan öljyvahingon mahdollisesti aiheuttamaa pohjaveden pilaantumista. Putket tullaan asentamaan mahdollisimman lähelle öljyvahinko-alueita.

Puhdistustoimenpiteet pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan toukokuussa 2023.

Selvitys työn valvonnasta

Puhdistustyö toteutetaan ympäristötekniikan valvojan ohjauksessa. Ympäristötekniikan valvoja ohjaa kaivutyötä näytteenotoin ja kenttäanalyysien (PetroFlag-kokonaishiilivetyanalyysointori) avulla. Tarvittaessa valvontatyössä käytetään laboratorioanalytiikkaan erityisesti jäännöspitoisuuksien todentamiseen. Laboratorionäytteistä analysoidaan vähintään öljyhiilivetyjen >C10-C40 pitoisuudet.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

ELY-keskus on pyytänyt pilaantuneen alueen puhdistamisesta Kuhmon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen viranhaltijan kommentteja 28.4.2023 mennessä. Ympäristönsuojeluviranomaisella ei ollut huomautettavaa ilmoituksesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaisu

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen ilmoituksen mukaisesti. Maaperän puhdistushankkeessa on noudatettava seuraavia määräyksiä:

1. Kunnostustavoitteet ovat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen nro 214/2007 mukaisesti öljyhiilivetyjen kynnysarvot, koska kunnostettava kohde sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella. Puhdistustaso on varmennettava riittäväillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Kaivutyön päätyttyä ympäristötekni-
nen valvoja ottaa jäännöspitoisuusnäytteet kaivantojen pohjasta ja seinämistä. Vastuu niiden ottamisesta on kunnostuksen valvojalla. Näytteenotto ja kenttäanalyysit on tehtävä asiantuntevasti. Näytteenottajan tulee olla sertifioituja. Laboratorioon toimitettavien näyt-
teiden analysoinnin tulee tapahtua viranomaisten hyväksymässä laboratoriossa.
2. Pilaantumakohdan läheisyyteen (15-20 m) on asennettava kaksi pohjavesiputkea, pohjave-
den mahdollisen pilaantumisen tutkimista varten. Pohjavesiputket tulee asentaa alueelle Kainuun ELY-keskuksen hyväksynnän mukaisesti pilaantumakohdan pohjois- ja itäpuolille. Pohjavesiputkista otetaan näytteet, joista määritetään ainakin öljyhiilivedet, lisäksi mita-
taan pohjaveden pinnankorkeus.
3. Poistettavat pilaantuneet maamassat, ja muut alueelta kunnostuksen vuoksi poistettavat
jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty ky-
seisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Maa-ainesjätettä ja muita poistettavia jätteitä saa
luovuttaa kuljetettavaksi sille, joka on merkitty jätehuoltorekisteriin, ja jolla on oikeus har-
joittaa jätteen ammattimaista kuljetusta. Kuljettavan yrityksen nimi on ilmoitettava ELY-
keskukselle ennen töiden aloittamista. Mikäli kaivantoon kertyy öljyistä vettä, tulee vesi
käsitellä öljynerotimella ennen maastoon johtamista.
4. Pilaantuneiden maamassojen ja jätteiden kuljetus sekä kuormaus on järjestettävä siten,
ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maamassojen pölyäminen on estet-
tävä kuljetuksen aikana peittämisellä. Pilaantuneita maa-aineksia kuljetettaessa on kuor-
man mukana oltava siirtoasiakirja. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä siir-
toasiakirja tai sen jäljennös vähintään kolme vuotta.
5. Poistettavien maamassoja välivarastointi kiinteistöllä tulee olla mahdollisimman lyhytkes-
toista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumato-
man ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-ainek-
sen pölyämistä, haitta-ainepitoisten vesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäris-
töhaittaa. Mikäli välivarastointi tapahtuu päällystämättömällä alueella, on välivarastointi-
paikan maaperästä otettava varastoinnin päätyttyä jäännöspitoisuusnäytteet.
6. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja. Kunnostustöiden valvoja vastaa siitä, että kunnostus
toteutetaan ilmoituksen ja siitä annetun tämän päätöksen mukaisesti. Valvojan nimi ja yh-
teystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Kainuun ELY-keskukselle ja Kuhmon kaupungin ympä-
ristönsuojeluviranomaisen viranhaltijalle. ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus

kunnostustöiden tarkastamiseen sovittavana aikana. Ilmoitettaessa valvoja ELY-keskukselle on ilmoitus lähetettävä kirjaamoon (kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi).

7. Kunnostustyön aloittamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava Kainuun ELY-keskukselle ja kunnan ympäristöviranhaltijalle.
8. Kunnostustyön aikana tulee pitää työmaapöytäkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjaa on säilytettävä vähintään kolme vuotta, ja se on pyynnöstä esitettävä valvovalle viranomaiselle.
9. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen ja niistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava viipymättä Kainuun ELY-keskukselle ja kunnan ympäristöviranhaltijalle.
10. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Kainuun ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta ja viimeisten näytteiden ottamisesta. Loppuraportissa on esitettävä ainakin yhteenveto tehdyistä kunnostustoimista ja jäännöspitoisuusnäytteiden kenttä- ja laboratoriotutkimusten tuloksista sekä esitettävä näytepisteiden sijainnit, toteutuneiden kaivantojen laajuus ja sijainti kartalla sekä selvitys poistettujen maa-ainesten ja jätteiden laadusta, määrästä ja toimituspaikasta.

Ratkaisun perustelut

Määräys 1

Valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) 4 §:ssä määritellään ohjearvotasot. 4 §:n 2 momentin mukaan teollisuus-, varasto- tai liikennealueilla taikka muilla vastaavilla alueilla sovelletaan ylempää ohjearvoa. Kunnostettava kohde sijaitsee pohjavesialueella, joten käytetään kynnysarvotasoa ilmoituksessa esitetyn mukaisesti. Tällä varmistetaan, ettei pohjaveden laatu vaarannu.

Kunnostustyön yhteydessä näytteenotolla selvitetään maaperän pilaantuneisuusaste. Laboratoriotutkimuksilla tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus. Ympäristön pilaantuneisuus tulee varmistaa, jotta puhdistettava alue saadaan rajattua. Näytteenottajien tulee olla sertifioituja näytteenoton laadun varmistamiseksi.

Määräys 2

Kohde sijaitsee pohjavesialueella, joten pohjaveden mahdollinen pilaantuminen on tutkittava. Koska alueella ei ole pohjavesiputkia, täytyy alueelle asentaa pohjavesiputket tutkimuksia varten. Pohjavesiputket olisi pitänyt asentaa aiemmin maa-ainesotolupaan liittyvää velvoitetarkkailua varten. Alueelle asennettavia pohjavesiputkia voidaan myöhemmin hyödyntää maa-ainestilauksen mukaisessa pohjaveden tilan seurannassa.

Määräys 3

Pilaantumisen ehkäisemiseksi poistettavat maamassat ja alueella muut mahdollisesti olevat jätteet on perusteltua viedä sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Jätteitä saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n tarkoittamalle hyväksytylle jätteen vastaanottajalle. Jätteenkuljettajan tulee jätelain mukaan olla hyväksyttynä ELY-keskuksen

ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätelain 5 §:ssä jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Määräys 4

Pilaantuneiden massojen kuormauksesta ja kuljetuksesta on annettu määräyksiä, jotta kunnostustöistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa lisäpilaantumista kiinteistöllä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston ja -reittien valinnalla.

Jätelain 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneen maa-aineksen kuljetuksesta, kun sitä siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta, päivämäärästä ja kuljettajasta. Siirtoasiakirjaa tai sen jäljennöstä on säilytettävä jätelain 121 §:n mukaan vähintään kolme vuotta.

Määräys 5

Määräys maamassojen välivarastointipaikan maaperänäytteiden ottamisesta on annettu pilaantumisen leviämisen estämiseksi. Määräyksen mukaan välivarastoinnin on oltava hallittua. Tällä ehkäistään alueen roskaantuminen sekä vaaran tai haitan aiheutuminen terveydelle tai ympäristölle.

Määräys 6

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi mahdollisuus kunnostustöiden tarkistamiseen on tarpeen. Valvojan yhteystiedot on tarpeen ilmoittaa myös kunnan ympäristöviranhaltijalle, jotta tällä on tieto kunnostuksen toteuttajan vastuuhenkilöstä.

Määräys 7

Aloitusilmoitus ja myös ilmoitus puhdistamisen lopettamisesta on tarpeen puhdistustyön onnistuneen suorittamisen varmistamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Ilmoitukset tehdään puhdistustyötä valvovalle viranomaiselle. Myös kunnan ympäristöviranhaltijalle on syytä ilmoittaa puhdistustyön käynnistymisestä ja lopettamisesta.

Määräys 8

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Kunnostushankkeen työvaiheiden huolellinen ja selkeä dokumentointi on tarpeellista työn onnistumisen lisäksi myös loppuraportin laatimiseksi.

Määräys 9

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys toimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi.

Määräys 10

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet, kuten jälkiseurantatarve. Loppuraportin laadun varmistamiseksi päätöksessä annetaan vähimmäisvaatimukset raportin sisällöstä. Tietojen kokoaminen loppuraporttiin helpottaa tiedonhakua, mikäli kohteen historiaan on myöhemmin tarvetta palata.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 133, 136, 190, 191 ja 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 13, 15, 29, 121 ja 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022).

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006).

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Käsittelymaksu on 348 euroa.

Päätöksen maksu määräytyy Valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) mukaisesti ilmoituksen käsittelyyn kuluneen ajan perusteella (6 tuntia x 58 euroa/tunti). Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu edellä mainittuun maksullisia suoritteita koskevaan asetukseen ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 31.5.2028 saakka (5 vuotta).

Muutoksen haku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 1.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös (sähköpostitse)

Kiinteistönomistajan edustaja

Kuhmon kaupunki

Päätös on nähtävillä internetissä ympäristöhallinnon pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuspäätökset –sivustolla.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustauluilla

Kainuun ELY-keskus kuuluttaa tästä päätöksestä Kuhmon kaupungin ilmoitustaululla. Kuulutus on nähtävillä myös internetissä Kainuun ELY-keskuksen sivuilla.

Lisätietoja päätöksestä

Ympäristöasiantuntija Jenni Moilanen, puh. 0295 023 809.

Asiakirjan hyväksyntä

Ilmoituksesta annettavan päätöksen on ratkaissut ympäristövastuu -yksikön johtava ympäristöasiantuntija Tatu Turunen ja esitellyt ympäristöasiantuntija Jenni Moilanen, joka vastaa päätöksen valvonnasta. Asian valmistelussa on ollut mukana ympäristöasiantuntija Elli Moilanen. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on Uspa-asiahallintajärjestelmään tallennetun asiakirjan lopussa.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus.

Valitusosoitus

Liite 1.

Valitusviranomainen

Kainuun elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaa-
san hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa
laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedoksisaannin katso-
taan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa lasketta-
essa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itse-
näisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivän.
Valitusaika päättyy 07.06.2023.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä
perustein (vaatimukset)
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot
ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallinto-
tuomioistuimelle.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajan
kohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu vi-
ranomaiselle.

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai
muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43

PL 204,

65101 Vaasa

Vaihde puh. 029 56 42611, kirjaamo 029 56 42780

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän
omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään
valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hal-
linto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomio-
istuimet](https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomio-
istuimet).

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa.
Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tämä asiakirja KAIELY/146/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/146/2023 har godkänts elektroniskt

Turunen Tatu 02.05.2023 09:29

Moilanen Jenni 02.05.2023 09:23